

VLAAMSE REGERING

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS
MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHE-
DEN, AMBTENARENZAKEN EN SPORT,

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescher-
ming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, ge-
wijzigd bij decreet van 22 februari 1995 ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot
hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzon-
dere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel
6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering
van 13 juli 1999 tot bepaling van de bevoegdheden
van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 10.06.1999
houdende vaststelling van de ontwerprijst van voor
bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsge-
zichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie
voor Monumenten en Landschappen van 06.01.2000,

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van
het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn artistieke en historische waarde:
- als monument:

De Sint-Martinuskerk van Tollembeek met inbegrip van de kerk-
hofmuur en het dodenhuisje, gelegen te
Galmaarden (Tollembeek), Plaats ;
bekend ten kadaster:
Galmaarden, 3e afdeling, sectie C, perceelnummers 284B2,
284V2, 284W2 (DEEL), 306D (DEEL).

Wegens zijn historische waarde:

- als dorpsgezicht:

HET KERKHOF VAN TOLLEMBEEK, gelegen te
Galmaarden (Tollembeek), Plaats ;
bekend ten kadaster:
Galmaarden, 3e afdeling, sectie C, perceelnummers 284W2 (DEEL),
306B, 306D (DEEL), 307F.

Art. 2.

De **historische** en meer bepaald de architectuurhistorische

waarde van de Sint-Martinuskerk met inbegrip van de kerkhofmuur en het dodenhuisje wordt als volgt omschreven: de Sint-Martinuskerk werd in 1870-1873 gebouwd vlak tegenover en ter vervanging van een te klein en bouwvallig geachte parochiekerk volgens de plannen van Eugène Carpentier (1819-1886) die zich voornamelijk in Wallonië een succesvolle carrière uitbouwde als restaurateur en ontwerper van kerken. Uitgewerkt als een bak- en natuurstenen basilicale kruiskerk met forse westtoren, verlaagd transept en door ronde hoektoerentjes geflankeerde rechthoekig gesloten koorpartij is de Sint-Martinuskerk bijzonder representatief voor het oeuvre van Carpentier die, door tijdgenoten sterk gewaardeerd omwille van het "moderne" karakter van zijn kerken, kan worden beschouwd als één van de belangrijkste vertegenwoordigers in Wallonië van de rijpe neo-gotiek of zgn. reformed gothic". De Sint-Martinuskerk toont alle kenmerken van deze fase waarin de archeologische gegevens het uitgangspunt vormen van een meer eigentijdse, persoonlijke interpretatie, met name een gespierde vormgeving gebaseerd op een harmonieuze schikking van romaans geïnspireerde geometrische vormen, imposante dakpartijen en sterke kleurcontrasten, duidelijk ontleend aan de Engelse neo-gotiek. De rationele benadering vertaalt zich inwendig in een sobere tweeledige opstand met spitsboogarcade op gedrongen zuilen en een eenvoudig houten spitsstongewelf.

De **artistieke** waarde van de Sint-Martinuskerk wordt als volgt omschreven: ondanks het feit dat de oorspronkelijk door de ontwerper voorziene stoffering wellicht nooit werd uitgevoerd, getuigt de harmonieuze, helder verlichte binnenruimte van de kunstzinnige aanpak van Carpentier die de ruimte aankleedde deels met uit de oude kerk gerecupereerd overwegend 18de eeuws meubilair en deels met zelf ontworpen altaren in witte natuursteen en een monumentaal, veelkleurig brandglasraam in het koor.

De **historische** waarde van het kerkhof wordt als volgt omschreven: vrijwel gelijktijdig aangelegd vormen kerk en het inmiddels reeds herhaaldelijk uitgebreide kerkhof met zijn bakstenen ommuring en dodenhuisje niet alleen typologisch één geheel, maar tevens een opmerkelijke neo-gotische enclave binnen de dorpskern.

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 15 mei 2000

VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, AMBTENAREN-
ZAKEN EN SPORT,

Johan SAUWENS.